

Матвейченко В.В.,
студентка 5 курсу,
І групи, Інституту підготовки кадрів для органів
юстиції України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

Ключові слова: торгівля людьми, експлуатація, протидія

Keywords: human traffic, exploitation, counteraction

Анотація: Розглянуто кримінологічну природу злочину, пов'язаного з торгівлею людьми, розкрито його причини, висвітлено основні кримінологічні протидії злочину.

Abstract: The criminological nature of the crime connected with trafficking in human beings is considered, its causes are disclosed, the main criminological counteractions of crime are cleared up.

Уперше про торгівлю людьми, як про глобальну проблему, було заявлено на початку ХХ століття. Безумовно, це одна з найактуальніших проблем не лише України, а й усього світу, адже через цей злочин потерпають жінки, чоловіки, діти незалежно від кольору шкіри, соціального стану, віку. Така проблема, що сьогодні має транснаціональний характер, стала актуальною для України та інших країн пострадянського простору з початку 90-х років ХХ століття. Це зумовлено цілою низкою внутрішніх соціально-економічних проблем, серед яких можна виділити важке економічне становище громадян, безробіття, недостовірне надання інформації про життя за кордоном, незнання міграційного законодавства і недостатнє переслідування торгівців людьми. Так, громадяни, прагнучи отримати роботу за кордоном, навіть не замислюються, що працевлаштуватися в більшості країн Європи вкрай непросто. Важке економічне становище, відсутність знань про умови нелегального перебування в країні або нелегальну працю робить трудових мігрантів уразливими жертвами злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми.

Пасток для експлуатації та торгівлі людьми – безліч. Для жінок це може бути вимушений

шлюб, примусова праця, примусове сурогатне материнство, використання в сексуальному бізнесі, тощо. Чоловіків переважно використовують на будівництві, у промисловості, сільському господарстві; дітей – у жебрацтві й порнобізнесі. Також трапляються випадки, коли людей змушують брати участь у збройних конфліктах, примусовій трансплантації органів; перевезення фальшивих грошей та наркотичних засобів [1, с. 87].

Протидія торгівлі людьми являє собою комплекс заходів, серед яких обов'язковою є діяльність державних, неурядових й міжнародних організацій. Україна першою з пострадянських країн визнала проблему торгівлі людьми як одну з найнебезпечніших для суспільства. Так, у Кримінальному кодексі України ст. 149 «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини» відноситься до розділу злочинів проти волі, честі та гідності особи і відповідно є тяжким злочином. Також крім закріплення на законодавчому рівні кримінальної відповідальності, постановою КМУ створено Програму запобігання торгівлі жінками й дітьми, розроблено постанови «Про затвердження Типового положення про центр реабілітації для осіб, що потерпіли від торгівлі людьми» та «Про створення Міжнародної координаційної ради з питань протидії торгівлі людьми».

Сьогодні в різних областях України працюють понад 30 неурядових організацій, одним з головних напрямів діяльності яких є протидія торгівлі людьми. Першою організацією в Україні, що почала роботу щодо протидії торгівлі людьми, був Міжнародний жіночий правозахисний центр «Ла Страда – Україна». Загалом громадські організації здійснюють активну діяльність із запобігання торгівлі людьми, зокрема проводять тренінги для груп ризику, надають соціальну та юридичну допомогу потерпілим від торгівлі людьми, сприяють працевлаштуванню. Крім того, Україні у вирішенні цієї проблеми допомагають міжнародні організації шляхом консультацій та обміну досвідом, кращими міжнародними практиками тощо. Більш того, міжнародні організації надають фінансову підтримку проектам, спрямованим на запобігання торгівлі людьми та боротьбу з нею, а також безпосередню допомогу потерпілим від цього злочину [2, с. 186].

Отже, незважаючи на те, що торгівля людьми є глобальною транснаціональною проблемою, Україна має достатньо законодавчих та процедурних інструментів, які дозволяють правоохоронцям успішно виявляти, розкривати та розслідувати злочини, пов'язані з торгівлею людьми та переслідувати осіб, що вчинили такі злочини.

Список використаних джерел:

1. Наден О.В. Торговля жінками як кримінально-правова проблема сучасності: Моногр. – К.: Атака, 2004. – 678 с.
2. Нелегальна міграція та торгівля жінками у міжнародно-правовому контексті: У 2-х кн. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Ін-т держави і права, Київ. ун-т права, Нац. акад. внутр. справ України, 2001. – 587 с.
3. Противодействие торговле людьми: Учеб. пособие / Под общ. ред. Бандурки А.М. – Харьков: Консум, 2003. – 385 с.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017